शासकीय/शासकीय स्वयंसहाय्यित/अशासकीय अनुदानित, विद्यापीठातील अनुदानित/ विनाअनुदानित/स्वयंसहाय्यित पदव्युत्तर शिक्षण विभाग तसेच अशासकीय विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित नियमित एम. एड. अभ्यासक्रम - सन २०१५-२०१७ या शैक्षणिक वर्षासाठी शिक्षण शुल्क व प्रवेश पद्धती याबाबतची नियमावली.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन शुध्दीपत्रक क्रमांकः एमएड-४७१५/प्र. क्र.६९/भाग-१/मशि-२,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
तारीख: २९ जून, २०१५.

वाचा :-

१) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक एमएड-२०११/प्र.क्र.२१/मशि-२, दिनांक ९ मार्च, २०११ व समक्रमांकाचे शासन शुद्धीपत्रक, दिनांक २३ मार्च, २०११.

२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक: एमएङ-४७१४/प्र.क्र.४७/१४/मशि-२, दि. ८ मे, २०१४

३) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांकः उशिसं/एम.एड.सी.ई.टी./२०१५-२०१६/बी.एड/४०७५, दिनांक २४.४.२०१५.

४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक-एमएड-४७१५/प्र.क्र.६९/मशि-२, दिनांक ६ जून, २०१५.

५) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांकः उशिसं/एम.एड.सी.ई.टी./२०१५-२०१६/बी.एड/५६७१, दिनांक १०.६.२०१५.

शासन शुध्दीपत्रक :

उपरोक्त संदर्भ क्र.३ येथील शासन निर्णयामध्ये खालील तक्त्यामध्ये नमूद केलेले नियम क्रमांक सुधारीत तरतुदीप्रमाणे वाचण्यात यावेत.

नियम क्रमांक	शासन निर्णय क्रमांक-बीएड-४६१५/प्र.क्र.६९/१५/मशि-२, दिनांक ६.६.२०१५ मधील तरतुदी	सुधारीत तरतुदी
	विषय:शासकीय/शासकीय स्वयंसहाय्यित/अशासकीय अनुदानित विद्यापीठातील अनुदानित / विनाअनुदानित / स्वयंसहाय्यित पदव्युत्तर शिक्षण विभाग तसेच अशासकीय विना अनुदानित/कायम	**विषयः शासकीय/शासकीय स्वयंसहाय्यित/ अशासकीय अनुदानित, विदयापीठातील अनुदानित / विनाअनुदानित / स्वयंसहाय्यित पदव्युत्तर शिक्षण विभाग तसेच अशासकीय विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित नियमित**

	विना अनुदानित नियमित एम. एड. अभ्यासक्रम सन २०१५-२०१६ या शैक्षणिक वर्षासाठी शिक्षण शुल्क व प्रवेश पद्धती याबाबतची नियमावली.	**एम.एड. दोन वर्षाच्या अभ्यासक्रमासाठीच्या (सन २०१५-१७) या शैक्षणिक वर्षासाठी शिक्षण शुल्क व प्रवेश पद्धती याबाबतची नियमावली.**
	वाचा : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक एमएड-२०११/ प्र.क्र.२१/ मशि-२, दिनांक ९ मार्च, २०११ व समक्रमांकाचे शासन शुद्धीपत्रक, दिनांक २३ मार्च, २०११. २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक एमएड-४७१४/ प्र.क्र.४७/ १४/मशि-२, दिनांक ०८ मे, २०१४. ३) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांकः उशिसं/ एम.एड.सी.ई.टी./२०१५-२०१६/ बी.एड/ ४०७५, दिनांक २४.४.२०१५.	**वाचा :** १. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक एम.एड/२०११/ प्र.क्र.२१/मशि-२, दि.०९.०३.२०११ व समक्रमांकाचे शासन शुध्दीपत्रक, दिनांक २३.०३.२०११ २. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक एमएड-४७१४/प्र.क्र.४७/१४/मशि-२, दिनांक ०८ मे, २०१४. ३. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक : उशिसं/एम.एड. सी.ई.टी./२०१५-२०१६/ बी.एड. /४०७५, दिनांक २४.०४.२०१५ **४. शासन निर्णय क्रमांक : बीएड-४६१५/प्र.क्र.७०/ १५/भाग-१/मशि-२, दिनांक ६ जून, २०१५.** **५. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.उशिसं /एम.एड.सीईटी /२०१५-१६/बी.एड/५६७१, दिनांक १०.०६.२०१५.** **६. राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षा परिषद, नवी दिल्ली अधिसूचना दि.२८.११.२०१४.**
	शासन निर्णय : शासन निर्णय दि. ०९ मार्च, २०११ व शासन शुध्दीपत्रक दि. २३ मार्च, २०११ अन्वये राज्यात शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून शासकीय/शासकीय स्वयंसहाय्यित/ अशासकीय अनुदानित, विदयापीठातील अनुदानित/विनाअनुदानित/स्वयंसहाय्यित/ पदव्युत्तर शिक्षण विभाग, तसेच अशासकीय विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित नियमित एम.एड अभ्यासक्रमासाठी केंद्रीभूत प्रवेशपध्दतीने प्रवेशासाठी सामाईक प्रवेश परीक्षा (CET) लागू करण्यात आली आहे.	**शासन निर्णय :** शासन निर्णय दि. ०९ मार्च, २०११ व शासन शुध्दीपत्रक दि. २३ मार्च, २०११ अन्वये राज्यात शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून शासकीय/शासकीय स्वयंसहाय्यित/ अशासकीय अनुदानित, विदयापीठातील अनुदानित/ विनाअनुदानित/ स्वयंसहाय्यित पदव्युत्तर शिक्षण विभाग, तसेच अशासकीय विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित नियमित एम.एड अभ्यासक्रमासाठी केंद्रीभूत प्रवेशपध्दतीने प्रवेशासाठी सामाईक प्रवेश परीक्षा (CET) लागू करण्यात आली आहे.

	संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी त्यांच्या क्र. उशिसं/एम.एङसीईटी/२०१५-१६/ बी.एड/ ४०७५, दि. २४.०४.२०१५ च्या पत्रान्वये सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षासाठी एम.एङ प्रवेशाबाबतची प्रवेश नियमावली निश्चित करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला असून प्राप्त प्रस्ताव विचारात घेवून सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षासाठी एम.एङ प्रवेश नियमावलीस शासन मान्यता देण्यात येत आहे.	**एन.सी.टी.ई.च्या दि. २८.११.२०१४ च्या अधिसूचनेप्रमाणे राज्यात सन २०१५-१६ पासून एम.एङ अभ्यासक्रम दोन वर्षाचा होत आहे.** संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी त्यांच्या क्र. उशिसं/ एम.एङसीईटी/ २०१५-१६/बी.एड/ ४०७५, दि. २४.०४.२०१५ च्या पत्रान्वये सन २०१५-१७ या शैक्षणिक वर्षासाठी एम.एङ प्रथम वर्ष प्रवेशाबाबतची प्रवेश नियमावली निश्चित करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला असून प्राप्त प्रस्ताव विचारात घेवून सन २०१५-१७ या शैक्षणिक वर्षासाठी एम.एङ प्रवेश नियमावलीस शासन मान्यता देण्यात येत आहे.
१.१ (अ)	महाराष्ट्रातील शासकीय, अशासकीय अनुदानित, अशासकीय विनाअनुदानित/ कायम विनाअनुदानित व अल्पसंख्यांक संस्था संचलित अनुदानित, विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षणशास्त्र महाविदयालयांमध्ये नियमित एम.एङ अभ्यासक्रमासाठी द्यावयाचे प्रवेश विदयापीठ विभागानुसार सामाईक प्रवेश परीक्षा (Common Entrance Test) (CET) घेऊन केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेव्दारे (Govt. Common Admission Process) (Govt. CAP) करण्यात येतील. सदर परीक्षेची कार्यवाही संगणकामार्फत Online पध्दतीने करण्यात येणार आहे.	महाराष्ट्रातील शासकीय, अशासकीय अनुदानित, अशासकीय विनाअनुदानित/ कायम विनाअनुदानित व अल्पसंख्यांक संस्था संचलित अनुदानित, विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांमध्ये नियमित **प्रथम वर्ष** एम.एड. अभ्यासक्रमासाठी द्यावयाचे प्रवेश सामाईक प्रवेश परीक्षा (Common Entrance Test) (CET) घेऊन केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेव्दारे (Govt. Common Admission Process) (Govt. CAP) करण्यात येतील. सदर परीक्षेची कार्यवाही संगणकामार्फत Online पध्दतीने करण्यात येणार आहे.
१.१ (ब)		**एम.एङ अभ्यासक्रम दोन वर्षाचा करण्यात आला आहे. एम.एङ अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी फक्त प्रथम वर्षाला सीईटी घेण्यात येणार असून प्रथम वर्ष उत्तीर्ण झाल्यानंतर संबंधित उमेदवारास त्याच महाविद्यालयात द्वितीय वर्षासाठी आपोआप विहित शुल्क भरुन प्रवेश घेता येईल.**
२.१ (अ)	मान्यताप्राप्त अकृषि विद्यापीठांच्या एन.सी.टी.ई. मान्यताप्राप्त अध्यापक महाविद्यालयातून (१) बी.एड. (२)	**केंद्रीय सामायिक परीक्षेसाठी CET पात्रता** मान्यताप्राप्त अकृषि विद्यापीठांच्या एन.सी.टी.ई. मान्यताप्राप्त अध्यापक महाविद्यालयातून **पुढील**

	बी.ए.बी.एड (३) बी.एस्सी. बी. एड (४) बी.ईएल.ईएल. (बी.एड प्राथमिक शिक्षण) खुल्या संवर्गातील ज्या उमेदवाराला किमान ५० टक्के गुण अथवा समकक्ष श्रेणी प्राप्त केली असेल (४९.५० ते ४९.९९ टक्के पर्यंतचे गुणधारकांचे गुण ५० टक्के इतके गणण्यात येतील.) व मागासवर्गीय संवर्गातील (अ.जा., अ.ज., वि.जा.(अ), भ.ज.(ब), भ.ज.(क), भ.ज.(ड), इ.मा.व. व वि.मा.प्र.) ज्या उमेदवारांना पदविका व पदवी दोन्हींना किमान किमान ४५ टक्के गुण (४४.५० ते ४४.९९ टक्के पर्यंतचे गुणधारकांचे गुण ४५ टक्के इतके गणण्यात येतील.) मिळाले आहेत असे उमेदवार एम.एड प्रवेशासाठी घेण्यात येणाऱ्या सीईटी परीक्षेला बसण्यास पात्र राहतील.	**पदव्यांना** (१) बी.एड. (२) बी.ए.बी.एड (३) बी.एस्सी. बी. एड (४) **बी.एल.एड.** (बी.एड प्राथमिक शिक्षण), (५) **डी.एल.एड. (with undergraduate degree and with ५०% marks in each.)** खुल्या संवर्गातील व महाराष्ट्राबाहेरील सर्व संवर्गातील ज्या उमेदवाराला किमान ५० टक्के गुण अथवा समकक्ष श्रेणी प्राप्त केली असेल (४९.५० ते ४९.९९ टक्के पर्यंतचे गुणधारकांचे गुण ५० टक्के इतके गणण्यात येतील.) व मागासवर्गीय संवर्गातील (अ.जा., अ.ज., वि.जा.(अ), भ.ज.(ब), भ.ज.(क), भ.ज.(ड), इ.मा.व. व वि.मा.प्र.) ज्या उमेदवारांना पदविका व पदवी दोन्हींना किमान किमान ४५ टक्के गुण (४४.५० ते ४४.९९ टक्के पर्यंतचे गुणधारकांचे गुण ४५ टक्के इतके गणण्यात येतील.) मिळाले आहेत असे उमेदवार एम.एड प्रवेशासाठी घेण्यात येणाऱ्या सीईटी परीक्षेला बसण्यास पात्र राहतील.
१२	**गुणवत्ता यादीतील क्रम ठरविण्याची पद्धती :** सामाईक प्रवेश-परीक्षेनंतर पात्र उमेदवारांच्या गुणवत्तायादीसाठी उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांचा विचार पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल व त्याचा गुणवत्ता क्रम ठरविण्यात येईल :- अ) बी.एड. पदवीला प्राप्त झालेल्या गुणांकाचे ५० टक्के गुण. ब) सामाईक परीक्षेत उमेदवाराने प्राप्त केलेले गुण. क) उमेदवाराने अ आणि ब गटात प्राप्त केलेल्या गुणांची बेरीज करुन येणाऱ्या गुणांकानुसार उमेदवाराचा गुणवत्ता क्रम ठरविला जाईल.	**गुणवत्ता यादीतील क्रम ठरविण्याची पद्धती :** सामाईक प्रवेश-परीक्षेनंतर पात्र उमेदवारांच्या गुणवत्तायादीसाठी उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांचा विचार पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल व त्याचा गुणवत्ता क्रम ठरविण्यात येईल :- **अ) या पुस्तिकेतील नियम क्र.२.१(अ) नुसार प्राप्त गुण आणि नियम ३ नुसार प्राप्त अतिरिक्त गुणांची बेरीज करुन उमेदवारास प्राप्त झालेल्या गुणांकाचे ५० टक्के गुण.** ब) सामाईक परीक्षेत उमेदवाराने प्राप्त केलेले गुण. क) उमेदवाराने अ आणि ब गटात प्राप्त केलेल्या गुणांची बेरीज करुन येणाऱ्या गुणांकानुसार उमेदवाराचा गुणवत्ता क्रम ठरविला जाईल.
२०.१	प्रवेशित उमेदवारांची कोणत्याही परिस्थितीत परस्पर अदलाबदल (Mutual Transfer) केली जाणार नाही. तथापि,	प्रवेशित उमेदवारांची कोणत्याही परिस्थितीत परस्पर अदलाबदल (Mutual Transfer) केली जाणार नाही. तथापि, अपवादात्मक परिस्थितीत

	अपवादात्मक परिस्थितीत मा.संचालक (उच्च शिक्षण) यांच्या मान्यतेने महाविद्यालय सुरु होण्यापूर्वी १५ दिवसांच्या आत व जर महाविद्यालय सुरु झाल्यानंतर प्रवेश मिळाला असल्यास ८ दिवसांच्या आत अशी अदलाबदल करता येईल. यासाठी संबंधित उमेदवारांनी खालील पध्दती अवलंबवावी :	मा.संचालक (उच्च शिक्षण) यांच्या मान्यतेने महाविद्यालय सुरु होण्यापूर्वी प्रथम वर्षी १५ दिवसांच्या आत व जर महाविद्यालय सुरु झाल्यानंतर प्रवेश मिळाला असल्यास ८ दिवसांच्या आत अशी अदलाबदल करता येईल. यासाठी संबंधित उमेदवारांनी खालील पध्दती अवलंबवावी :

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०६२९१३०२००४६०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने.

Urmila Vaibhav Joshi

Digitally signed by Urmila Vaibhav Joshi
DN: CN = Urmila Vaibhav Joshi, C = IN, S = Maharashtra, O = Government Of Maharashtra, OU = Section Officer
Date: 2015.06.29 13:09:23 +05'30'

(उर्मिला जोशी)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति

१) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
२) सर्व सहसंचालक, उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालय,
३) कुलसचिव, महाराष्ट्रातील सर्व अकृषि विद्यापीठे,
४) सदस्य सचिव, प्रवेश नियंत्रण व शिक्षण शुल्क समिती, शासकीय तंत्रनिकेतन, खेरवाडी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०००५१,
५) सदस्य सचिव, शिक्षण शुल्क समिती, द्वारा प्राचार्य, शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, एल्फिन्स्टन तांत्रिक विद्यालय आवार, पहिला मजला, ३ महापालिका मार्ग, धोबी तलाव, मुंबई-४०० ००१.
६) सचिव, विना अनुदानित अध्यापक महाविद्यालये संस्था चालक असोसिएशन, प्लॉट नं.८, एम. यु. इंटरनॅशनल स्कुल समोर, रोझाबाग, एन-१२, सिडको, औरंगाबाद-४३१ ००१.
७) निवड नस्ती (मशि-२).